

[Astrid Skjoldbo.]

på institutioner, og der er vel intet sted, man har en så god føling med barnets hjemlige forhold som netop i en børnehave eller vuggestue, hvor en af forældrene eller måske ældre søskende hver dag bringer og henter barnet. Det er i hvert fald min erfaring, at man fra børnehaverne får de bedste udtalelser vedrørende småbørnene og deres hjemlige forhold.

Den begrundelse, man hidtil har haft for disse tilsyn, nemlig at det skal påses, at pengene bruges til barnets tarv, har jo ikke megen værdi i dag, al den stund de 100 kr., som bidraget andrager, simpelt hen går til betaling for barnets ophold i en børnehave. Det koster normalt omkring 22-26 kr. om ugen, og så er de 100 kr. gået. Hvorfra de $\frac{3}{5}$ af omkostningerne ved barnets underhold, som faderens bidrag efter loven skal udgøre, så skal komme fra, ved jeg ikke. Kommer barnet først i skole, er såvel lærere som skolelærer og sundhedsplejersker vel i stand til at påse, om barnet passes forsvarligt.

Der er således kontrol nok med, at børn fra disse to grupper passes forsvarligt. I øvrigt synes jeg, det ville være hensigtsmæssigt og rimeligt, om der var et snævrere samarbejde mellem de institutioner — ikke mindst mellem skolenævn og børneværn — der tager sig af børnene rundt om i kommunerne.

Som erstatning for det obligatoriske tilsyn foreslås der altså nu pligt for børneværnene til at etablere familierådgivning. Det skal være frivilligt for familierne, om de vil modtage denne hjælp, og det forudsættes, at denne rådgivning gives af folk, der har særlige forudsætninger derfor.

Hele spørgsmålet om denne familierådgivning er noget centralt i dette lovforslag. Det er ikke blot det enkelte barn, man må hjælpe; det er det miljø, hvori barnet til daglig lever, familien, hjemmet, der skal rådes, hjælpes og vejledes. Alle, der har med dette arbejde at gøre, ved vist, at i langt de fleste tilfælde er det ikke barnet alene, der er noget galt med; forholdene i hjemmet spiller næsten altid ind. I det område, jeg kender bedst — det drejer sig om København, hvor jeg har siddet i børneværnet i mere end 30 år — ved jeg, at det normalt er sådan.

Vedrørende de forebyggende institutioner foreslås, at de i fremtiden benævnes daginstitutioner, og det skal jeg ikke have noget at indvende imod.

Det første led i disse daginstitutioner er vuggestuerne for de helt små op til 2-3 år. Der er meget stor pladsmangel i disse institutioner, mest vel fordi der har været en bevidst tendens til ikke at oprette flere vuggestuer end højst nødvendigt. Det ganske lille barn hører hjemme hos sin moder i den udstrækning, det overhovedet lader sig gøre, både af sundhedsmæssige og psykologiske grunde. Der er i alt i hele landet kun godt 4.600 vuggestuepladser, og presset på dem er meget stort. Der er en venteliste på godt 5.000 børn. Det er på denne baggrund, man skal se bestemmelsen om, at private dagplejer kan anerkendes som tilskudsberettigede led i en vuggestues, en børnehaves eller et fritidshjems virksomhed. Det er et resultat af mødrehjælps banebrydende arbejde på dette område. Jeg vil dog tro, at det mest bliver de helt små børn, man vil få held til at få anbragt i gode, velundersøgte dagplejer; i hvert fald foretrækker de københavnske mødre så absolut børnehaver for private dagplejer.

Børnehaverne dækker i vore dage ikke blot et socialt behov, de er også pædagogiske institutioner, der på mange måder søger at dække børnenes opdragelsesmæssige og psykologiske behov. Børnehaven skal og bør naturligvis ikke erstatte forældrehjemmet, men bør være et godt supplement til barnets hjem. Det ligger ikke i vor magt at afgøre, om moderens plads er i hjemmet eller ude i virksomhederne. Vi må dels tage til efterretning, at mange kvinder er ene med deres børn — ca. 50 pct. af vuggestuebørnene og ca. 30 pct. af børnehalebørnene her i København har enlige forældre, og de har slet intet valg — dels må vi tage til efterretning, at vore virksomheder har brug for kvinderne i produktionslivet.

I næsten alle lidt større byer er der stor mangel på disse daginstitutioner, mest vel børnehaver, men der er også et meget stort behov for og mangel på halvdagsbørnehaver for kvinder, der foretrækker deltids- eller korttidsarbejde.

I hele landet er der 35.000 børn i børne-